

**แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3***
**GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT OF SUPERVISION WITHIN
EDUCATIONAL INSTITUTIONS, EDUCATION QUALITY DEVELOPMENT
CENTER 3 UNDER THE OFFICE OF KHON KAEN PRIMARY
EDUCATION AREA 3**

นัฐวุฒิ หาญชนะ¹, ธนาศักดิ์ ศิริบุญยนันท์²
Nuttawut Hanchana¹, Thanasak Siripunyanan²
วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย^{1,2}
College of Asian Scholars^{1,2}
Email : tummkubb6025@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูซึ่งปฏิบัติหน้าที่รวมทั้งสิ้น 59 คน โดยใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการนิเทศภายในโดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวางแผนและพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียน เฉลี่ยที่ 0.24 รองลงมา ได้แก่ ด้านการเผยแพร่และขยายผลอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนภายในโรงเรียน เฉลี่ยที่ 0.20 และด้านการติดตามและประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน เฉลี่ยที่ 0.16 ตามลำดับ โดยได้แนวทางในการพัฒนาการนิเทศภายในทั้งหมด 25 แนวทาง ได้แก่ ด้านการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ความต้องการในการนิเทศภายในโรงเรียน มี 5 แนวทาง ด้านการวางแผนและพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียน มี 5 แนวทาง ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน มี 5 แนวทาง ด้านการติดตามและประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน มี 5 แนวทาง ด้านการเผยแพร่ขยายผลอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนภายในโรงเรียน มี 5 แนวทาง โดยผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

คำสำคัญ : แนวทางการพัฒนา; การนิเทศภายในสถานศึกษา; ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3

ABSTRACT

This research article aims to Study the current condition The desired conditions and necessary needs of supervision within educational institutions. Educational Quality Development Center 3, under the Office of Khon Kaen Primary Educational Service Area 3, The sample groups used in the research are total of 59 educational institution administrators and teachers performing their duties used a questionnaire to collect data. The statistics used in the research include: frequency, percentage, mean, standard deviation and the index of essential needs.

The research results found that: The current condition of internal supervision is overall at a high level. The desirable conditions of internal supervision were overall at the highest level. Necessary needs of internal supervision. Arranged from highest to lowest, namely the planning and development of supervision within the school, with an average of 0.24, followed by the aspect of dissemination and expansion of results continuously and sustainably within the school, with an average of 0.20. and the monitoring and evaluation of supervision within the school, with an average of 0.16, respectively, with a total of 25 guidelines for the development of internal supervision, including the analysis of the current conditions and needs for supervision within the school, with 5 guidelines, the planning and development of internal supervision The school has 5 guidelines. In terms of supervision operations within the school, there are 5 guidelines. In terms of monitoring and evaluating supervision within the school, there are 5 approaches. In terms of disseminating and expanding results continuously and sustainably within the school, there are 5 approaches. According to the results of the evaluation of suitability and feasibility. Found to be at the highest level in every aspect.

Keywords : Development guidelines; Supervision within educational institutions; Educational Quality Development Center 3

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

สังคมประเทศไทยในปัจจุบันกำลังอยู่ในยุคแห่งโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งความก้าวหน้าทางนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ ทันสมัยและการเข้ามามีบทบาทพร้อมกันวัฒนธรรมของชาติตะวันตก ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการเตรียมประชากรให้พร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงนี้ ได้แก่ การศึกษา เพราะการศึกษาถือได้ว่าเป็นรากฐานสำคัญที่สุดในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและเป็นการขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน รวมทั้งการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในสังคม เนื่องจากการศึกษาเป็นงานที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ตลอดเวลา โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้มีความเจริญงอกงามทั้งด้านสติปัญญา ความรู้ คุณธรรม ความดีงามในจิตใจ มีความสามารถที่จะทำงาน

และคิดวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้องสามารถเรียนรู้แสวงหาความรู้ ตลอดจนใช้ความรู้อย่างสร้างสรรค์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 ได้กำหนดให้การจัดการศึกษา ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

ดังนั้น ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ให้ความสำคัญกับการนิเทศการศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือชี้แนะและพัฒนางานให้ประสบผลสำเร็จทันต่อสภาพการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอีกทั้งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยเหลือสนับสนุนให้การบริหารและการเรียนการสอนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของประเทศ ทั้งยังเป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่ต้องพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เพื่อเข้าสู่การปฏิรูปการศึกษาและการจัดการศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0 การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นความพยายามของผู้บริหารโรงเรียนในการที่จะปรับปรุงส่งเสริมประสิทธิภาพในด้านการเรียนการสอนให้ดีขึ้นทำให้เกิดการเพิ่มพลังในการปฏิบัติงานของครูรวมทั้งให้ครูเกิดความก้าวหน้าในวิชาชีพและก่อให้เกิดผลขั้นสุดท้ายคือการศึกษาของเด็กก้าวไปอย่างมีประสิทธิภาพและมาตรฐานการศึกษาชาติคือผู้เรียนเป็นผู้สร้างนวัตกรรม ครูผู้สอนใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจทำการศึกษาค้นคว้าเรื่อง แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 เพื่อให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายใน และได้สารสนเทศเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนานิเทศภายในสถานศึกษาให้บรรลุตามตามเป้าหมายต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ได้ทราบถึงความต้องการสภาพปัจจุบันของการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อใช้ในการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

3.2 สภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในสถานศึกษา สามารถนำมาใช้ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3

3.3 ได้แนวทางการพัฒนานิเทศภายในสถานศึกษาอื่น ๆ เพื่อเป็นตัวอย่างในการพัฒนาคุณภาพการนิเทศภายในของโรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบผสมผสาน ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ที่กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจากตารางเครจซี่ และมอร์แกน และทำการสุ่มแบบแบ่งเป็นชั้นภูมิ แบ่งชั้นตามจำนวนโรงเรียน 11 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 59 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 11 คน ครูซึ่งปฏิบัติหน้าที่จำนวน 48 คน รวมทั้งสิ้น 59 คน แล้วทำการสุ่มอย่างง่ายแบบจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ โดยเกณฑ์ความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้จะมีค่า ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของสภาพปัจจุบันมีค่าเท่ากับ 0.98 และค่าความเชื่อมั่นของสภาพที่พึงประสงค์มีค่าเท่ากับ 0.97 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ และแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ระดับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในเป็นแบบตอบสนองแบบรายการ โดยครอบคลุมเนื้อหา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 3 โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแนวทาง จำนวน 5 คน เครื่องมือในการเก็บข้อมูล คือแบบสัมภาษณ์ มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ที่พัฒนาขึ้นจากการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ในระยะที่ 1 มาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายใน และ แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายใน ซึ่งเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (Likert' Rating Scale) โดยประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ตามเกณฑ์ที่กำหนด

5. ผลการวิจัย

5.1 จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาคุณภาพ

การศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 สรุปผลตารางได้ดังนี้ สภาพปัจจุบันของการนิเทศภายในสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน โดยเฉลี่ยที่ ($\bar{X} = 3.98$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ ด้านการเผยแพร่ขยายผลอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนภายในโรงเรียน โดยเฉลี่ยที่ ($\bar{X} = 3.64$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนและพัฒนากิจการนิเทศภายในโรงเรียน โดยเฉลี่ยที่ ($\bar{X} = 4.72$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ ด้านการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในหรือนิเทศภายในโรงเรียน โดยเฉลี่ยที่ ($\bar{X} = 4.24$) ความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษา พบว่า ด้านการวางแผนและพัฒนากิจการนิเทศภายในสถานศึกษา มีความต้องการพัฒนามากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการเผยแพร่ขยายผลอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนภายในโรงเรียน และ ด้านการติดตามและประเมินผลกการนิเทศภายในโรงเรียน ตามลำดับ

5.2 แนวทางการพัฒนากิจการนิเทศภายใน มี 5 ด้าน จำนวน 25 แนวทาง ได้แก่ ด้านการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันความต้องการในการนิเทศภายในโรงเรียน มี 5 แนวทาง ด้านการวางแผนและพัฒนากิจการนิเทศภายในโรงเรียน มี 5 แนวทาง ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน มี 5 แนวทาง ด้านการติดตามและประเมินผลกการนิเทศภายในโรงเรียน มี 5 แนวทาง ด้านการเผยแพร่ขยายผลอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนภายในโรงเรียน มี 5 แนวทาง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนากิจการนิเทศภายในสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผู้ศึกษานำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

6.1 สภาพปัจจุบันของการนิเทศภายในสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษา พบว่าด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน มีความต้องการพัฒนามากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันความต้องการในการนิเทศภายในโรงเรียน และด้านการติดตามและประเมินผลกการนิเทศภายในโรงเรียน ตามลำดับ เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการช่วยให้เกิดการพัฒนาในสถานศึกษาและความเจริญงอกงามต่ออาชีพครู อีกทั้งยังช่วยพัฒนาความสามารถด้านวิชาชีพครู ให้ครูมีประสิทธิภาพและทันกับการ

เปลี่ยนแปลงในการทำงานเพื่อพัฒนาการศึกษา โดยมีเป้าหมายพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ สติปัญญา คุณธรรม ความดีงามในจิตใจและมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์แสวงหาความรู้ตลอดจนใช้ความรู้ อย่างสร้างสรรค์ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) 2545 และ (ฉบับที่ 3) 2553 มาตรา 6 อีกทั้งการนิเทศภายในยังช่วยในการจัดสรร เครื่องมืออุปกรณ์การศึกษา เพื่อช่วยเป็นทางเลือกในการปรับปรุงวิธีการสอน หรือกิจกรรมการนิเทศ ที่หลากหลายเพื่อให้เหมาะสมกับสถานศึกษา การนิเทศภายในสถานศึกษาต้องทำตามระบบที่ วางแผนร่วมกันไว้อย่างรอบครอบในการนิเทศภายในระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ ควรเป็นไปใน รูปแบบของกัลยาณมิตรมีความร่วมมือกันเพื่อเป้าหมายเดียวกัน คือ การพัฒนาประสิทธิภาพการ จัดการเรียนรู้เพื่อเป้าหมายสูงสุด คือ คุณภาพของนักเรียน สามารถอภิปรายผลรายด้านดังนี้

ด้านการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศภายในโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อ วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อกำหนดประเด็น ปัญหาและองค์ประกอบของปัญหาที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษาให้ชัดเจนและมีขั้นตอนหรือวิธีการ กำหนดทางเลือกในการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ จิรภัทร เหมือนทอง (2555) ได้ศึกษาสภาพปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 จำแนกตามสภาพขนาด ของสถานศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อยคือ ด้านการวิเคราะห์ จุดเด่นจุดด้อยเพื่อกำหนดจุดพัฒนา ด้านการหาแนว ทางเลือกเพื่อพัฒนา ด้านการติดตามประเมินผล และปรับปรุงแก้ไข และด้านการลงมือปฏิบัติ

ด้านการวางแผนและพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เหตุ ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า สถานศึกษาได้ให้ความสนใจในข้อบ่งชี้ของอำนาจหน้าที่และบทบาทของผู้รับ การนิเทศภายในจะต้องมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน วัตถุประสงค์ งบประมาณ เวลา และประสานคน ประสานงานในการมีส่วนร่วมวางแผนประเมินการนิเทศภายใน สอดคล้องกับ สุริยา สุนาอาจ (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียน ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 พบว่า จากการสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ 5 ด้าน ดังนี้ ด้านการติดตามและประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียนด้านการปฏิบัติการนิเทศภายใน โรงเรียน ด้านการวางแผนและพัฒนาการนิเทศภายใน ด้านการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและ ความต้องการในการนิเทศภายในโรงเรียนและด้านการเผยแพร่ขยายผลอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ภายในโรงเรียน ซึ่งมีความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน เรียงลำดับ คะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการวางแผนและพัฒนาการนิเทศภายใน ด้านการเผยแพร่ ขยายผลอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนภายในโรงเรียน ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน และด้าน การติดตามและประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน 2) สภาพปัจจุบันการนิเทศภายในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ อยู่ในระดับปาน

กลาง 1 ข้อ เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านการเผยแพร่ขยายผลอย่างต่อเนื่องและ ยั่งยืนภายในโรงเรียน ด้านการวางแผนและพัฒนาการนิเทศภายใน และด้านการปฏิบัติการนิเทศ ภายในโรงเรียน

ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะที่ สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการนิเทศภายใน ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศและมีส่วนร่วมในการออกเยี่ยมชั้นเรียนและสังเกตการสอน รวมทั้งวิธีการสาธิตการสอนกันเองของครูผู้สอนในแต่ละระดับชั้น สถานศึกษามีการบันทึกผลการนิเทศเพื่อนำมาปรับปรุงในการนิเทศครั้งต่อไป สอดคล้องกับ อิศริญาภรณ์ โชคแสน (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบสอนแนะสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า สภาพปัจจุบันของแนวทางการนิเทศภายในแบบสอนแนะสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพพึงประสงค์ของแนวทางการจัดการความรู้สำหรับสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดจากการศึกษางานวิจัยในประเทศเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการนิเทศภายใน สรุปได้ว่า กิจกรรมการนิเทศประกอบด้วย การสังเกตการณ์สอน การเยี่ยมชั้นเรียน การมอบเอกสารให้ศึกษา การสาธิตการสอนและการประชุมทางวิชาการ เครื่องมือที่ใช้เป็นลักษณะของแบบสังเกตการณ์สอน แบบตรวจแผนการสอน แบบตรวจสอบการใช้สื่อการสอน แบบสอบถามสภาพการนิเทศภายใน แบบสอบถามความพึงพอใจในการนิเทศภายใน แบบทดสอบความรู้ด้านการนิเทศภายใน สำหรับผล จากการนิเทศภายในทำให้ผู้รับการนิเทศได้มีผลการพัฒนาในทางที่ดีขึ้นในทุก ๆ ด้านเพราะได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนและได้รับฟังข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการจกกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป สำหรับผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการนิเทศภายใน และควรพัฒนาบทบาทในด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านขวัญและกำลังใจและด้านการพัฒนาบุคลากรจัดให้ผู้บริหารโรงเรียนได้มีความรู้ความเข้าใจตลอดจนเทคนิควิธีการและแนวคิดใหม่ๆ เกี่ยวกับการนิเทศการเรียนการสอนในโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาชาติและสากลต่อไป

ด้านการติดตามและประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า สถานศึกษามีการสรุปผลงานการนิเทศในแต่ละขั้นตอนตามแผนงานหรือโครงการ มีการจัดทำปฏิทินการทำงานเพื่อติดตามและประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อสนับสนุนส่งเสริม พัฒนาครู บุคลากรให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ สุริยา สุนาอาจ (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองคาย เขต 1 พบว่า 1) องค์ประกอบและตัวชี้วัดการ นิเทศภายในโรงเรียน จากการสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ 5 ด้าน ดังนี้ ด้านการติดตามและประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียนด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการวางแผนและพัฒนาการนิเทศภายใน ด้านการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการนิเทศภายในโรงเรียนและด้านการเผยแพร่ขยายผลอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนภายในโรงเรียน ซึ่งมีความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไป

หาน้อย ดังนี้ ด้านการวางแผนและพัฒนากาหรนิเทศภายใน ด้านการเผยแพร่ขยายผลอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืนภายในโรงเรียน ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน และด้านการติดตามและประเมินผลกาหรนิเทศภายในโรงเรียน 2) สภาพปัจจุบันกาหรนิเทศภายในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านการเผยแพร่ขยายผลอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนภายในโรงเรียน ด้านการวางแผนและพัฒนากาหรนิเทศภายใน และด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน สภาพที่พึงประสงค์ กาหรนิเทศภายในโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านการวางแผนและพัฒนากาหรนิเทศภายใน ด้านการเผยแพร่ขยายผลอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนภายในโรงเรียน และด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน 3) ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

ด้านการเผยแพร่และขยายผลอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนภายในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า กาหรนิเทศภายในสถานศึกษาได้มีการเผยแพร่วัฒนธรรม และผลที่เกิดจากการนิเทศภายในที่ประสบผลสำเร็จมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ต้นจนถึงขั้นสุดท้ายเพื่อที่จะนำผลกาหรนิเทศไปสังเคราะห์นวัตกรรมและผลที่เกิดจากการนิเทศภายในที่ประสบผลสำเร็จและนำไปเป็นแบบอย่างเพื่อที่จะยกย่องเชิดชูให้รางวัลเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้แก่ครูและบุคลากร สอดคล้องกับ สุรียา สุณาอาจ (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 จากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ 5 ด้าน ดังนี้ ด้านการติดตามและประเมินผลกาหรนิเทศภายในโรงเรียนด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการวางแผนและพัฒนากาหรนิเทศภายใน ด้านการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการนิเทศภายในโรงเรียนและด้านการเผยแพร่ขยายผลอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนภายในโรงเรียน ซึ่งมี ความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการวางแผนและพัฒนากาหรนิเทศภายใน ด้านการเผยแพร่ขยายผลอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนภายในโรงเรียน ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน และด้านการติดตามและประเมินผลกาหรนิเทศภายในโรงเรียน 2) สภาพปัจจุบันกาหรนิเทศภายในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านการเผยแพร่ขยายผลอย่างต่อเนื่องและ ยั่งยืนภายในโรงเรียน ด้านการวางแผนและพัฒนากาหรนิเทศภายใน ด้านการเผยแพร่ขยายผลอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนภายในโรงเรียน ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน สภาพที่พึงประสงค์ กาหรนิเทศภายในโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ

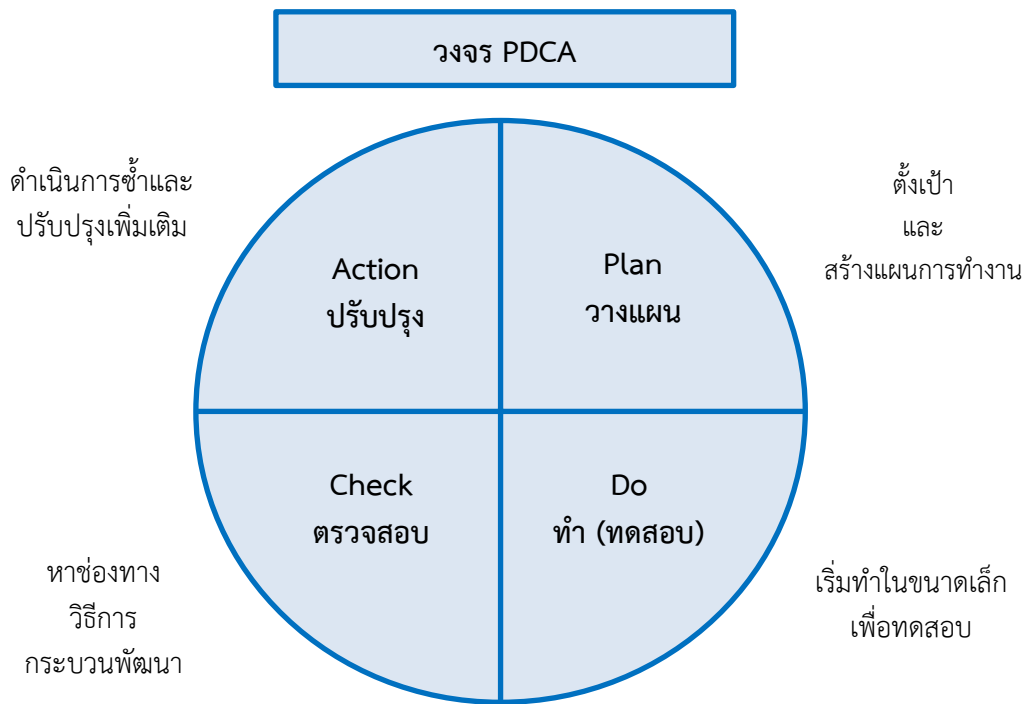
6.2 จากการศึกษาแนวทางการพัฒนากาหรนิเทศภายในสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ประกอบด้วย 5 ด้าน

25 แนวทาง ได้แก่ 1) ด้านการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันความต้องการในการนิเทศภายในโรงเรียน มี 5 แนวทาง 2) ด้านการวางแผนและพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียน มี 5 แนวทาง 3) ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน มี 5 แนวทาง 4) ด้านการติดตามและประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน มี 5 แนวทาง 5) ด้านการเผยแพร่ขยายผลอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนภายในโรงเรียน มี 5 แนวทาง โดยผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางทางการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 และ 4.75 เหตุที่เป็นเช่นนี้ เป็นเพราะผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์ประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาศึกษานิเทศก์และครูผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถ มีความเข้าใจการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษา และเมื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นมานั้น พบว่าผู้ศึกษามีการนำเอาข้อมูลจากระยะที่ 1 ผนวกกับข้อเสนอแนะมาเป็นข้อมูลในการสร้างแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ทำให้สามารถตัดสินใจในการประเมินแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นมานั้นมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนีย์ ดอกดวง (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบสอนแนะสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า ผลการประเมินแนวทางการนิเทศภายในแบบสอนแนะสำหรับสถานศึกษา จากผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุริยา สุณาอาจ (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและความเป็น ไปได้อยู่ในระดับมาก

7. องค์ความรู้ใหม่

กระบวนการดำเนินการนิเทศภายใน ผู้วิจัยได้นำกรอบการนิเทศภายในสถานศึกษาแต่ละขั้นตอน มาดำเนินการนิเทศโดยใช้หลักการแนวคิดวงจรคุณภาพ (PDCA) ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา โดยวิธีการที่ 1 การวางแผนการดำเนินงาน (Plan-P) ผู้วิจัยได้วางแผนการดำเนินการในแต่ละขั้นตอน ได้แก่ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน จัดการประชุมระดมสมองวางแผนการดำเนินงาน จัดทำแผนงาน โครงการรองรับ 2 การปฏิบัติตามแผน (Do-D) เป็นการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ ได้แก่ การดำเนินการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ 2. การดำเนินการวางแผนและพัฒนาการนิเทศ 3. การดำเนินการปฏิบัติการนิเทศ 4. การดำเนินการติดตามและประเมินผลการนิเทศ 5. การดำเนินการเผยแพร่และขยายผลอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน 3 การตรวจสอบและประเมินผล (Check-C) เป็นการกำหนดให้แต่ละงานได้มี การประเมินผลการดำเนินงาน ซึ่งมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอนเพื่อให้เห็นถึง

ผลการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอนมีจุดเด่น จุดด้อยอย่างไร 4 การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน (Act-A) เป็นส่วนที่แต่ละขั้นตอนในการปฏิบัติงานจะต้องนำข้อมูลผลการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนไปใช้ปรับปรุงการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความสอดคล้องมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเป็นการขจัดปัญหาในการนิเทศภายในสถานศึกษาในส่วนขั้นตอนย่อยด้วย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีนโยบายการนิเทศภายในปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้ครูและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความใส่ใจเพื่อที่จะพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพให้สูงขึ้น และควรให้รางวัลกับโรงเรียนที่ได้รับผลการนิเทศภายในสูงสุดเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่ ครู ผู้รับผิดชอบในสถานศึกษานั้น เพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพ ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน จะต้องมีการดำเนินการนิเทศภายในอย่างจริงจัง สถานศึกษาควรมีการสร้างเครือข่ายเพื่อ ประสานความร่วมมือกับโรงเรียนอื่น ๆ ในการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการนิเทศภายใน เพื่อให้ได้รูปแบบที่สามารถให้ความช่วยเหลือครู ให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างเต็มศักยภาพทำให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุด

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายใน พบว่า ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยมาที่สุด รองลงมา คือ ด้านการวางแผนและพัฒนาการนิเทศภายใน และด้านการติดตามและประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียนนั้นแสดงให้เห็นว่าสถานศึกษามีการ

ปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและ เป็นการสร้างความตระหนักให้มีการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยสร้างความรู้ ความเข้าใจให้บุคลากรเพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของการนิเทศภายในโรงเรียนมีการส่งเสริมการนิเทศและการสร้างสื่อ เครื่องมือ นวัตกรรม แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาควรมีการดำเนินการเผยแพร่และขยายผลการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อนำนวัตกรรมการนิเทศภายใน สถานศึกษามาใช้ให้เกิดประโยชน์ และตรงกับความต้องการของสถานศึกษามากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรร่วมมือกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 หรือสถานศึกษาใกล้เคียง ในการดำเนินการติดตามการนิเทศภายในอย่างใกล้ชิดและร่วมเป็นเครือข่ายในการพัฒนาการนิเทศการศึกษาร่วมกันเพื่อส่งเสริมการนิเทศ มีกระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นขั้นตอนมีการวางแผนจัดประชุมให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการปฏิบัติงานการนิเทศภายในต่อไป

8.2.2 สถานศึกษาต้องมีการวางแผนการดำเนินงานและพัฒนากการนิเทศภายในสถานศึกษา ดังนั้น สถานศึกษาจะต้องมีการส่งเสริมพัฒนาจัดประชุมคณะกรรมการ บุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้ดำเนินการด้านการวางแผนการนิเทศและการปฏิบัติ ติดตามการนิเทศภายในเพื่อจะรู้ถึงข้อบกพร่องและนำมาปรับปรุงพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและนำไปปฏิบัติในการนิเทศภายในครั้งต่อไป

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

8.3.1 ควรมีการศึกษารูปแบบแนวทางการพัฒนากการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน และสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

8.3.2 ควรมีการศึกษากการพัฒนาารูปแบบการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการนิเทศภายในสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและโรงเรียนในสังกัดอื่นๆ

8.3.3 ควรมีการศึกษากบทบาทการนิเทศภายในของผู้ทำการนิเทศติดตาม เพื่อได้ทราบถึงบทบาทและหน้าที่ของการนิเทศการศึกษากที่จะส่งเสริมให้มีการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล และเป็นประโยชน์ต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา ครั้งต่อไป

9. บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

จิรภัทร เหมือนทอง. (2555). สภาพปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

สุนีย์ ดอกดวง. (2560). การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบสอนแนะสำหรับสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทาลัย มหาสารคาม.

- สุรียา สุนาอาจ. (2562). การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อิสริญาภรณ์ โชคแสน. (2561). การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบสอนแนะสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.